

ПЕНСИЯ ТАЪМИНОТИ – ИЖТИМОЙ ҲИМОЯНИНГ МУҲИМ ЙЎНАЛИШИ

Президентимиз Ислом Каримовнинг 2009 йил 30 декабрда қабул қилинган «Фуқароларнинг пенсия таъминоти тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони аҳолини ижтимоий муҳофазалашни янада такомиллаштиришга хизмат қилади

Фуқароларни ижтимоий ҳимоя килиш, аҳолининг манфаатларини таъминлаш Юрбошимиз олиб бораётган сиёсатнинг устувор йўналишини ташкил қулади. Ўзбек модели сифатидаги тан олинган мустакил тараққиёт йўлимизнинг негизида машхур беш тамоилидан бир – кучли ижтимоий сиёсат олиб бориш экани бугун ўзининг юксак самарааларини бермоқда. Истиқолинг дастлабки кунлардан бошлаб бозор иктисолдиётни муносабатларига ўтиш жараёнда эл-юртимиз хәтига кескин салбий таъсири курсатадиган оқибатларни имкон қадар камайтириш, кўп болали ва кам таъминланган оиласлар, ёлиз кексалар, етим ва ногиронлар, талаба ва пенсиянерларнинг манфаатларини ҳар томондан маҳия этиш бўйича кенг қуламли ва камкорлови ишлар амалга оширилди.

Ушбу йўналишдаги тадбирлар жон молиявий-иктисолий инкизори бошланган мураккаб шароитда ҳам изил давом этди. Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигидаги ишлаб чиқилган Инкизорга карши чоралар дастурида мамлакатимизда меҳнатни рабтаглантириши, эса хакни кўпайтириши ва аҳоли даромадлари ўсишини таъминлаш энг муҳим устувор йўналишлар сифатидаги беғлиланган. Утган 2009 йилда аҳолининг реал даромадлари 26,5 фойзга, ойлик иш ҳақи, пенсия, нафса ва стипендиялар ўртача 40,0 фойзга ошиди.

Давлат бюджетининг социал соҳа ва аҳолини ижтимоий қўллаб-куватлашга мөнгиста мурakkab шароитда ҳам изил давом этди. Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигидаги ишлаб чиқилган Инкизорга карши чоралар дастурида мамлакатимизда меҳнатни рабтаглантириши, эса хакни кўпайтириши ва аҳоли даромадлари ўсишини таъминлаш энг муҳим устувор йўналишлар сифатидаги беғлиланган. Утган 2009 йилда 26,5 фойзга, ойлик иш ҳақи, пенсия, нафса ва стипендиялар ўртача 40,0 фойзга ошиди.

Хар ким кексайганида, меҳнатга лайдатини йўқотганда, шунингдек бокувчилик сидан маҳрум бўлганда ва қонунда на зарда тутилган бошқа холларда ижтимоий таъминот олиш хуқуқига эга экани Конституциямизда мустаҳкамланган. «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги ва «Фуқароларнинг жамгариги борилдиган пенсия таъминоти тўғрисида»ги ҳамда бошқа хуқуқатларидан давлат пенсияларининг ягона тизими, уларни тайинлаш, хисоблаб чиқариш, қайта хисоблаш ва тўлаш тартиби беғлиланган.

Президентимиз Ислом Каримовнинг 2009 йил 30 декабрда қабул қилинган «Фуқароларнинг пенсия таъминоти тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони ушбу механизм самараодорлигини оширишини кўзда тутиди. Мазкур ҳужжатда пенсия тизимининг самараодорлигини оширишини даврингиз ўзи такозо қилимоди. Мамлакат ижтисолий салоҳияти ва одамлар ижтимоий муҳофазаси билан boglik ушбу ма-салада белгиланган конун-қоидаларга катый амал қилиниши таъминлаш мумхим аҳамиятга эга.

Молия вазирлигининг Баш назорат-тағтиш бошқармаси таркибида бюджетдан ташқари Пенсия жамгариси маблағларидан мақсадли фойдаланилиши устидан назорат бошқармаси ва унинг худудий бўлинмалари тегисида бўлиmlар ташкил қилинади. Улар томонидан янги тайинланган пенсия ва нафасаларини хисоблаб чиқилиши, шунингдек, конун ҳужжатларидан назарда тутилган имтиёзлар кўлланилиши тўғрилигиги, шу жумладан фуқароларнинг пенсияга оид ҳужжатлар йўғмажилдида бирлармаси ҳужжатларининг тўликлиги ва ишончларигина текшириш ўйли билан ёлласига текширувлар амалга оширилади. Ишловчи пенсионерларга мулчиллик шаклидан катъи назар, ҳорхоналар, ташкилотлар, мусассасалар томонидан пенсияларга олиш ва мониторингини юритиши вилоятлар, шахарлар ва туманларда ташкил этиладиган Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги хуридиаги бюджетдан ташкири Пенсия жамгариси маблағлардан мақсадли фойдаланилиши устидан назоратни кечирдиган кадрларни ҳадиси таъминотига йўналтириладиган.

Айниқса Амир Темур хиёбонининг қайтадан таъмирланиши шаҳар кўркига янада кўрк, чирой кўшди, гёёки Соҳиб-қирон бобомиз «Миллатнинг дардларига дармон бўлайлик, адолат ва озодлик – дастурингиз, раҳбарнинг бўлсин», деб барчага йўл кўрсатиб турибди. Мен ҳам шу юртнинг бир фуқароси сифатida Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 17 йиллиги арафасида Бахти она ҳайкалай пойига гул кўйиш ва Баш Комиссии кунига бағишиланган байрам тантанасида иштирок этиб, яна бир бор шундай жаннатмакон юртда яшаётганлигидан фарҳ-иiftixor тўйдим. Залда ўтириб, шу юртнинг гуллаб-яшнаши учун кўнимидан келгача хисса кўшиши ният қилдим. Ватан пойdevорини мустаҳкамлашда энг аввало ёш авлод онигига ватанпарварлик戈ясини сингидириш, миллий қадриятларни тиклаш, маънавият ва маърифатни равнақ топтириш айни мудаодир.

Нуронийларга, ён-атрофимизда ёрдамга эътихъ сезид яшаётган ёлгиз кексалар ва ногиронларга зарур кўмак ва мавнавий мадад бериш масаласи давлатимиз раҳбарининг доимий ётиборида. Эл-юртимизда хисмати сингтаг, қатъа ҳаётӣ ўйтлари билан ибрат бўлиб келаётган мухтарларда фарҳа ва пенсионерларни ҳар томонлама кўллаб-куватлаш, улар соғлом ва мазмунли умр кечириши учун барча шарт-шароитни яратиш ўйлидаги изил сайди-харакатлар бунинг ёркин далиллариди. Президентимизнинг «Фуқароларнинг пенсия таъминоти тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони ҳам ана шундай эзгу мақсадга хисмат килиди.

**Хусниндин БЕРДИЕВ,
ЎзА шархловчиси**

Ўкув мусассасаларидан

КЕНГ ИМКОНИЯТЛАР ЯРАТИЛМОҚДА

Мамлакатимизда ёш авлод истеъодини ҳар томонлама камол топтириш, маданий савиасини юксалтириш, ёшларимизнинг миллий ва жаҳон мусиқасининг юксак намуналаридан баҳраманд бўлиши учун кенг имкониятлар яратиш, мусиқа таълими ва санъат соҳасида юқори натижаларга эришиш масалаларига алоҳида ётибор қаратилмоқда. Бунинг натижаси ўлароқ бир неча мусиқа ва санъат мактаблари, коллежлар қайта қурилиб, капитал таъмирдан чиқарилмоқда.

Ётган капитал таъмирлаш ишлари эса келажаги порлок ёшларимизнинг нурли истиқбари ўйлида килинётган эзгу ишларидан бўриди.

Дарҳақиқат, айни пайтада коллежда таъмирлаш ишлари кизигин олиб борилмоқда. Шу боис коллеж ўқувчилари вактинча ўкув машғулотларини Тошкент саноат коллежи негизидан давом этишироқда. Бунинг учун бўлажак мусиқашуносалрга барча шарт-шароитлар яратиш берилган.

— Қаёрада ва қандай шароитда бўлмайлик, коллежимиз-

да таҳсил олган устоз-санъаткорларнинг ижодий руҳияти биз билан ҳамкор, ҳамнамафас, — деди Ботир Матеъубов сўзи якунди.

Ха, салкам бир асрлик мавнавият ва маданият ўчиги хисобланган, юқори нуғузга эга коллежининг қўёғаси Баркамол авлод йилда ўзига хос янги кўринишга эга бўлиб, янги ўкув юйлида ўқитувчи ва ўқувчиларга муносаб совга бўлиши кўзда тутилмоқда.

**Ақбар МУЗАФФАРОВ,
Ўзбекистон Миллий университети талабаси**

Айни кунларда Республика ҳам тўла таъмирлаш ишлари олиб борилмоқда.

Юрбошимиз ташаббуси билан қабул қилиниб, ҳаётга изил татбик этилаётган «Таълим тўғрисида»ги Конун, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури доирасида амалга оширилаётган эзгу-ишлар буғунги кунда ёркин ифодасини топмоқда, – деди коллеж директори Ботир Матеъубов. – Жаҳон андозалари даражасидаги мактаб, академик лицея ва касб-хунар коллежлари билан биролиши барои этиш, уларнинг маддий-техник негизини мустаҳкамлаш, капитал таъмирдан чиқариш, таълим сифати ва мазмунини тубдан таъмиллаштириш юзасидан

кенг кўламли ишлар бажариётганни билди. Ишларни жон молиявий-иктисолий инкизорида ҳам таъмирлаш ишлари олиб борилмоқда.

— Юртбошимиз ташаббуси билан қабул қилиниб, ҳаётга изил татбик этилаётган «Таълим тўғрисида»ги Конун, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури доирасида амалга оширилаётган эзгу-ишлар буғунги кунда ёркин ифодасини топмоқда, – деди коллеж директори Ботир Матеъубов. – Жаҳон андозалари даражасидаги мактаб, академик лицея ва касб-хунар коллежлари билан биролиши барои этиш, уларнинг маддий-техник негизини мустаҳкамлаш, капитал таъмирдан чиқариш, таълим сифати ва мазмунини тубдан таъмиллаштириш юзасидан

Расталарни тўлдириб турган маҳсулотлар, чиройли қадоқланган чой ёки сариёғ сингари кунданлиқ ётиёж молларининг ҳаммаси ҳам сифат кафолатига эга бўлавермайди. Тошкент шаҳар истеъомчилар хукукларини ҳимоя килиши ҳудудий бирлашмаси бу борода истеъомчиларга яқиндан кўмак берib келмоқда. Қуйидан сиз шу йўналишдаги ишларининг айримлари билан танишишингиз мумкин.

он 60 минг сўмга харид қилган. Хозирда ишларни жон молиявий-иктисолий инкизорида ҳам таъмирлаш ишлари олиб борилмоқда.

Хамза тумани, Маърифат кўчаси, 94-йуда истикомат килувчи С.Идрисова хуусисий тадбиркор У.Пиримхаммедов савдо дўконидан «Nokia-66.00» уяли телефон аппаратини 466.000 сўмга харид килган. Бирор ушбу машини юситасиз чиққани учун пул кайташибариди.

Яккасарой тумани, Юнус Ражабий кўчаси, 70-йуда, 27-хонадонда истикомат килувчи М.Фахруллина «ROISON» музлатгичини хуусисий тадбиркор Л.Жангировнинг савдо дўконидан 720.000 сўмга харид қилади. Аммо маҳсулот сифатсиз чиққани боис, янгисига алмаштириб берилди.

Мирзо Улугбек тумани, Корасув мавзаси, 8-йуда истикомат килувчи М.Алексеева хуусисий тадбиркор Мирзаз Азгамов савдо дўконидан музлатгич-совутгични 1 милли-

Маълумки, иноқлик, ҳамжиҳатлик бўлган жойда тараққиёт юз беради, топган-тутганимизга барака киради, орзуларимиз рўёбга чиқади. Биз табиатан ориятли, сабр-бардошли, фурури баланд, юксак маънавиятли ва иймони бутун ҳалқмиз.

2010 йил – Баркамол

авлод йили

ЁШЛАР – КЕЛАЖАГИМИЗ

Юртимизда олиб борилаётган бунёдкорлик ишларини кўриб кўзингиз қувнаб, дилингиз ярайди.

Айниқса Амир Темур хиёбонининг қайтадан таъмирланиши шаҳар кўркига янада кўрк, чирой кўшди, гёёки Соҳиб-қирон бобомиз «Миллатнинг дардларига дармон бўлайлик, адолат ва озодлик – дастурингиз, раҳбарнинг бўлсин», деб барчага йўл кўрсатиб турибди. Мен ҳам шу юртнинг бир фуқароси сифатida Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 17 йиллиги арафасида Бахти она ҳайкалай пойига гул кўйиш ва Баш Комиссии кунига бағишиланган байрам тантанасида иштирок этиб, яна бир бор шундай жаннатмакон юртда яшаётганлигидан фарҳ-иiftixor тўйдим. Залда ўтириб, шу юртнинг гуллаб-яшнаши учун кўнимидан келгача хисса кўшиши ният қилдим. Ватан пойdevорини мустаҳкамлашда энг аввало ёш авлод онигига ватанпарварлик戈ясини сингидириш, миллий қадриятларни тиклаш, маънавият ва маърифатни равнақ топтириш айни мудаодир.

2010 йил – Баркамол авлод йили деб ёзлон қилиниши ҳам нур устига аъло нур бўлди. Юртбошимиз «Юксак маънавият – ёнгимас куч» асрларидан «Бизнинг бойлигимиз – бизни пахтамиз, пилламиз, тиллаларимиз эмас, бизнинг бугунмиз, эртанг кунимиз давомчилари бўлган – бизнинг фарҳимиз, гурумиз, сунячимиз, таянчимиз бўлган ёшларимиздир», деб бежиз айтмаганлар. Зулфия номидаги давлат мукофоти соҳиби бўлаётган иктидорли кизларимиз, «Келажак овози» танловида ўз лойиҳалари билан катнашаётган, «Янги авлод»да санъат соҳасида, «Умид ниҳолари», «Баркамол авлод», «Универсиада»ларда спорт бўйича голиблини кўлга киритиб, юртимиз шарафини янада баланд кўтараётган ёшларимиз инкор этиб бўлмайдиган исботиди.

Бизнинг тилагимиз – мусаффо осмонимизда тинчлик элчиси бўлган кабутарлар парвоз қилсан. Хонадонларимизга баҳор элчиси бўлган, файзу баракот тимсоли – қалдирғочлар ин курсин. Ўзбекистон тараққиётининг пойdevori бўлган баркамол авлодимиз нафақат жисмонан, балки маънан етук ва руҳан баркамол бўлсин. Дунёда мамлакатлар кўп, ватанлар кўп. Ўзбекистонимиз дунёда ягонадир!

Бизнинг тилагимиз – мусаффо осмонимизда тинчлик элчиси бўлган кабутарлар парвоз қилсан. Хонадонларимизга баҳор элчиси бўлган, файзу баракот тимсоли – қалдирғочлар ин курсин. Ўзбекистон тараққиётининг пойdevori бўлган баркамол авлодимиз нафақат жисмонан, балки маънан етук ва руҳан баркамол бўлсин. Дунёда мамлакатлар кўп, ватанлар кўп. Ўзбекистонимиз дунёда ягонадир!

Гурдан бол, чўпдан никол ҳам ана шу юртда етиштирилади. Унинг дунёларга бергусиз қадриятлари, урф-одатлари, анъаналарига барча ҳавас қилса арзиди.

Гулчехра КАРИМОВА</

ФАЙЗЛИ ОҚШОМЛАР

Мутахассис маслаҳати

ҚАРИНДОШГА ҚУДА БЎЛМАНГ

Табиатнинг энг олий вакили — одам жуда мураккаб тузилган, қанчадан-канча ўзига хос инсоний, ижобий хислатларга эга, бундай сифатлар ва омиллар бирон-бир бошقا тирик мавжудотда учрамайди.

Инсонда одамийлик, Ватанга муҳаббат, ҳалққа садоқат, оиласидаги отона ва фарзандлар орасидаги меҳрумхаббат, одамлар орасидаги бекиёс дўстлик, имлга, хунарга интишиш, ўзгалар баҳтидан кувониш ва яна жуда кўп ижобий хислатлари борки, бу билан фарҳланамиз. Ана шу хислатлар одамни тирик мавжудот даражасига кўтариши ва хайвонот оламидан бутунлай ажратиб туради.

Лекин одам барча ўсимлик ва хайвонот олами вакиллари каби тирик мавжудотларга хос бўлган умумбиолог конунларга ҳам тамоман бўйсунади. Айниқса, бу қонуният одам ирсиятида яқол акс этган. Одамнинг ана шу биологик ҳолатларига қадимдан алоҳида этибор берни келинган.

Жаҳон Соғлиқни саклаш ташкилоти 1966 йили жаҳоннинг турли мамлакатларидаги 38 та илмий марказ маълумотларини умумлаштириди. Унда шифокорлар 20 миллиондан ортик янги туғилган чақалокларни текширишган. Шундан 1 фоиз бола туфма маҳрух бўлган, яъни ҳар бир юзинчи туғилган бола майбада маҳрух ёки ирсий касал демақдир. Ҳозирги вақтда одамларда 2500 га яқин касалларнинг наслади наслага ўтиш конуниятлари ўрганилган. Айниқса, кейинги йилларда одамдаги мавжуд белgilаргина эмас, балки анча мураккаб сифатлар: хид билиш, таъм сезиш,

демак, соғлом, бақувват, бенуқсон фарзанд — авлодлар ҳакида ўйлар эканмиз, авало ҳар бир ўсиб келаётган ўғил-қизларимизга фойдалы маслаҳатлар берни кеттириб чиқариши мумкинлигини ва унинг зарарини яна бор илмий асосда ахолининг кенг катламига етказишидан иборатиди.

Демак, соғлом, бақувват, бенуқсон фарзанд — авлодлар ҳакида ўйлар эканмиз, авало ҳар бир ўсиб келаётган ўғил-қизларимизга фойдалы маслаҳатлар берни кеттириб чиқариши мумкинлигини ва унинг зарарини яна бор илмий асосда ахолининг кенг катламига етказишидан иборатиди.

Тугма ирсий касалларни даволашдан кўра унинг оддини олиш осон. Шунинг учун қариндошга киз бериш ёки қариндошдан киз олишга ўйл кўймаслик керак. Буни эса ҳар бир ота-она билиши шарт.

**Севара НОСИРОВА,
Саломатлик ва тиббий статистика институти Тошкент шаҳар филиали бўйим бошлиги**

Олимлар анчадан бўён одамнинг кулоклари ҳар хил эшитишини гумон килиб келишарди. Кўплаб ўтказилган тадқиқотлар байзи бир товушлар чап қулок билан эшитишга яратилган бошқа ҳилларини ўнг қулок билан эшитиш куляйрок эканини кўрсатарди. Бунда ғафат ёшининг ўтиб бориши билан эшитиш қобилияти пасайши ёки бир қулок пардаси иккинчисидан тезроқ қариши ёки механик жароҳат олишида эмасди. Биз дунёга келган кунданоқ иккала қулогимиз билан икки хил эшитар эканмиз.

Калифорния университети (АҚШ) олимлари уч йил оддин ўтказган таҳрибалари асосида шу холосага келишиди. Унда 3 минг гўдакнинг эшитиш қобилияти синаб кўрилганди. Гўдакларнинг кулокларига тебранишларни пайкайдиган микроскопик ускуналар ўрнатилди. Бир катор ўлчовлардан кейин мълум бўлди, мусика овозидан чап қулок пардалари фаолрок тебраниб, ўнг қулок эса — одам нуткига кучлирок акс садо бераркан.

— Илгарилари олимлар товушларнинг ҳар хил эшитилишига миянинг икки ярим шари ахборотларни ўзларича таҳлил килишларни сабаби, деб хисобларни келишарди, — деб бу ҳолатни тушуниради физиология доктори Жеймс Миллам. — Эндиликда эса, гап, асосан, қулокларнинг тузилишида экани аён бўлди. Барири, эшитиш аъзоларининг ишига мия жавоб беради — чап ярим шар ўнг қулок фаслиятини низорат килса, ўнг ярим шар чап қулок ишига масъулдир.

Ҳозирги кунда калифорниялик олимларнинг тадқиқотларини Италиянинг Габриэле д'Аннуцио номли университет докторларидан Лука Томмаси ва Даниэле Марцоли давом этишиши. Одам қулокларининг афзаликлирни, яъни уларнинг кай бирини нималарни яхширок кабул килишини ўрганаркан, улар бу афзаликларни мия асимметрик фаслияти билан боянилди, бу ҳолат кундальик мулокотларда фоят қизиқ

тарзда намоён бўлади, деган холосага келдилар.

Олимлар сершовкин тунги клубларда ҳам

Инсон сирлари**ТАДҚИҚОТЛАР НИМАНИ
КЎРСАТАДИ?**

лайди ҳамда ижтимоий ҳамкорликнинг турли ҳилларидан мия ўнг ва чап ярим шарлари ихтисослашишидаги фарқларни исботлайди, — деди доктор Лука Томмаси. — Дарвоке, афтидан, лўлилар гипнозининг сирини шунда ўзига яширинган бўлиши мумкин. Ахир улар «навқирон шаҳзода» ва «олис йўллар» хакида ўз курбонарининг ўнг қулогига аста шивирлашиди-ку.

Олимларнинг мазкур кашфиётларидан нималарда фойдаланиш мумкин?

Албатта, бирон кишига илтимос билан ўнг кулокка мурожаат килишга интишер керак. Шунда сизнинг истаклариниң тингловчига яхши етиб бориб, у бажарилишига умид каттарор бўлади. Бундан ташкири, ин-

сон қулокларининг турли тузилиши ҳакидаги билимлардан стереотипимар, наушикларни ишлаб чиқувчилар ҳамда овоз операторлари ва аранжировкачилар фойдаланышлари максадда мувофиқ. Қулокларимиз турли эшитишини сизбога олган ҳолда улар мусика чап қулоқдан, нотикларнинг нутқлари ўнг қулоқдан кириб, боскасидан чиқиб кетмайдиган кила олишлари мумкин.

Бунда факат бир нарсани — эшитишидаги «чапакайлар» бўлиши, яъни бундайларнинг эшитиш аъзолари тескарисига ишланиши унтулмаслик керак. Бундан ташкири, ёш ўтиб бориши билан қулокларнинг эшитиш даражаси фарқ ҳам майбада боради. Баззи қулоклар эса ўз ага-ларининг қасбий мансубликларига караб. Мусикага ёки нутқка ихтисослаша бошлайди. Артилеристлар ва занг чалувчилар эса, вакт ўтиши билан кўйлар ва нутклар оркали муюмала қилишдан кўра, имо-ишораларни афзал кўрадиган бўлиб колишиди.

Наргиза АДИЛОВА

Ажиб ҳангомалар**МИНГ ЙИЛДАН СҮНГ ЎҚИШ
МУМКИН БЎЛАДИ...**

Америкалик концептуалист Жонатан Китс Оріум юмористик журнали муковасида тўқиз сўздан иборат ҳикояни ўзлон килди. Бироқ, уни охиригача факат минг йилдан кейин ўқиб бўлиш мумкин. Бу ердаги айёрона сир шундан иборатки, ҳар бир сўз турили калинилдаги бўйи катлами билан босилган. Ультрабинафа нурлар таъсирида сўзлар аста-секинлик билан кўзга кўрина бошлайди: назарий ҳисоб-китобларга қараганда, ҳар юз йилда битта сўз бўртиб чиқади.

Жонатан Китс, Оріум китоб чоп этилган қофоз минг йилга чидайди, деб ишонтиримодка. Аммо инсоният шунча вакт яшай оладими — бу савол хозиргача очик туриди. Китс ўзининг ҳикоясини хозирги замондаги сўзлар ва матнларни ўта тезлика ютиб юборилиш ҳолатларига карши бир ҳаракатидир, деб утиримодка.

Китс бир канча китоблар муаллифи сифатида танилган. Улардан «Хэмингуэйнинг хом хаёллари» ва «Ёлғон патологияси» китоблари рус тилига тархима килинган. Лекин АҚШда уни сатирик лойиҳалар яратувчиси сифатида кўпроқ билишиди.

**23 КВАДРИЛЛИОН ДОЛЛАРГА —
1 ПАЧКА СИГАРЕТА****МАШХУРЛАР ҲАЁТИДАН**

Машхур композитор Россини хузурига ўш бастакор келиб, янги асарини тинглаб кўришни илтимос қилади.

Польшалик композитор ва скрипкач Гражина Бачевич ўзининг скрипка учун концертини оркестр билан машҳулайтган эди. Карнайчининг ижросидаги ношудлик туғайлии ҳар гал бир ишқаллик чиқиб турарди. Ниҳоят, карнайчи яхшиги дақки эшитиши.

Хаммасини янгидан бошлайдилар. Шунда карнайчи композиторнинг ноёб эшитиши қобилияти борлигини ўнтиб, ўзича минирлайди:

— Бачевич хотиним бўлганда эди, уни заҳарлаб ўйдирган бўлардим!

Скрипкач шу заҳоти эгри қозикка эгри тўқумоқ қабилида жавоб килиди:

— Сиз эрим бўлганингиз мен ҳам иккиманзий заҳарни ичадиди!

Парижда ижобий такризлари учун артистлардан пул олиб юрадиган бир мусика танқидчиси бор экан.

Кунлардан бир куни улар Венадаги истироҳатгоҳда айланып юришганди. Атрофдан ўтаятганлар уларга таъзим килиб ҳурмат-этиромларини изҳор этишарди. Тазимларга факат Гётегина шляпасини сал кўтариб ўқиб жавоб килиларди.

Ахиди бу илтифотлардан безор бўлган шоир ҳамроҳига шундай гап қотади:

— Бу таъзимлар жонимга тегди!

— Азият чекмасинлар, ҳазрат олийлари,— деди Бетховен вазмийлик билан.

— Балки бу таъзимларининг менга ҳам оз-моз даҳли бордир!..

Рахманинов Америкага келганда бир танқидчи ундан сўраб қолади:

— Намунча бунақда оддий кийинасиз, маestro?

— Менга баридир. Ахир мени бурда чеч ким танимайди! — деб жавоб килиди машҳур композитор.

Орадан бир йил ўтади.

Ўша танқидчи Рахманинов унтибди.

— Менга баридир. — дейди композитор кулими.

